

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

Mesleki Gelişim Programı

1. ETKİNLİĞİN ADI

Zihinsel Engellilerin Eğitimi Kursu 4

2. ETKİNLİĞİN AMAÇLARI

Bu faaliyeti başarı ile tamamlayan her katılımcı;

- Zihin engellilerle iletişim becerisi kazanır.
- Zihinsel engellilere kavram öğretimi yapar.
- Zihinsel engellilere beceri öğretimi yapar.
- Zihinsel engellilere okuma yazma ve Türkçe öğretimi yapar.
- Zihin engelli bireylere matematik öğretimi yapar.
- Özel eğitimde Aile eğitimleri verir.

3. ETKİNLİĞİN SÜRESİ:

Etkinliğin süresi 80 saat teorik, 60 saat uygulama olmak üzere 140 ders saatidir.

4. ETKİNLİĞİN HEDEF KİTLESİ:

Farklı alanlardan zihinsel engelliler sınıf öğretmenliğine geçmiş ve Zihinsel Engellilerin Eğitimi Kursu 1 - 2 ve 3 nolu kursları başarı ile tamamlayan öğretmenler.

5. ETKİNLİĞİN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

- Bu faaliyet Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'nün talimatı olmadan mahalli olarak düzenlenemeyecektir.
- Bu program; sınıf öğretmeni veya farklı alan öğretmeni olup; alan değişikliği ile zihinsel engelliler sınıf öğretmenliğine atanan ve daha önce düzenlenen Zihinsel Engelliler Sınıf Öğretmenliği 3 kursunu başarı ile tamamlayan öğretmenlere, zihinsel engelliler sınıfı öğretmenliğinin gerektirdiği temel bilgi ve beceriyi kazandırmak amacıyla düzenlenmiştir.
- Öğretim görevlileri öncelikle alan uzmanı akademisyenlerden oluşturulacaktır. Akademisyen bulunamaması durumunda doktoralı/ yüksek lisanslı yada bu alanda daha önce hizmetiçi eğitimlere katılmış lisans mezunu branş öğretmenleri de görevlendirilebilecektir.
- Toplam 140 ders saati olan etkinliğin; 80 ders saati teorik bilgilerden, 60 ders saati uygulama eğitiminden oluşmaktadır. Uygulama eğitiminin, 15 saati Rehberlik ve Araştırma Merkezinde, 15 saati özel eğitim öğrencisi olan okul öncesi eğitim kurumunda, 30 saati ilkokul veya ortaokul düzeyinde açılan bir özel eğitim sınıfında, 30 saati Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezinde (Okulu), 30 saati Özel Eğitim Mesleki Eğitim Uygulama Merkezinde (Okulu) tamamlanacaktır. **Ancak branş değiştirme ile ataması yapılan ve zihinsel engelliler sınıf öğretmeni olarak görev yapanların görev yaptığı her bir haftalık süresi 30 saat uygulama yapmış olarak değerlendirilecektir. Dolayısıyla 3 (üç) hafta zihinsel engelliler sınıf öğretmenliği**

yapanlar uygulamayı tamamlamış sayılacak ve uygulama eğitiminden muaf tutulacaktır.

- Sınıf ortamı katılımcıların etkin iletişim kurabileceği biçimde düzenlenecektir.
- Eğitim, internet bağlantılı bilgisayar ve projeksiyon cihazı ya da etkileşimli tahtanın bulunduğu eğitim ortamında gerçekleştirilecektir. Eğitim içerikleri uygun materyallerle desteklenecektir.
- Eğitim, konferans oturma düzeninde olan eğitim ortamında yapılacaktır.
- Katılımcı sayısı dikkate alınarak ortamda gerekli ışık ve ses düzeni sağlanacaktır.
- Katılımcı sayısı her eğitim ortamı için 40 kişiyi geçmeyecek şekilde oluşturulacaktır.

6. ETKİNLİĞİN İÇERİĞİ

Konuların Dağılım Tablosu

Konular	Süre (Saat)	
	Teori	Uygulama
Zihin Engellilerde İletişim Becerileri <ul style="list-style-type: none">• İletişim• Sözlü İletişim• Zihin Engelli Çocuklarda Dil• İletişim Ve Konuşma Sorunları• Kavram Ve Tanımlar<ul style="list-style-type: none">○ Dil, İfade Edici Dil○ Alıcı Dil Ve Konuşma Kavramları• Dilin Özellikleri• Dilin Bileşenleri ve Alt Bileşenleri• Dilin Bileşenlerinin Birinde ve Etkileşiminde Olan Yetersizliklerin Çocuk Diline Etkisi• Erken Bebeklik ve Okulöncesi Dil Gelişimi Sorunları• Söz Öncesi İletişim Becerileri ve Değerlendirilmesi• Okul Çağı Dil Öğrenme ve Okuma Yazma Sorunları• Çocukta Dilin Biçim Gelişimi ve Biçimin Değerlendirilmesi• Çocukta Dilin Anlam Gelişimi ve Anlamın Değerlendirilmesi• Çocukta Dilin Kullanım Gelişimi ve Kullanımın Değerlendirilmesi• Normal ve Zihin Engelli Çocukların İletişim Becerilerinin Karşılaştırılması• İletişim Becerilerinin Kazandırılmasında Çağdaş Yöntemler• Özel Eğitim Öğretmenlerinin Uygulayabileceği Öğretim Yöntemleri	10	18
Zihinsel Engellilerde Kavram Öğretimi <ul style="list-style-type: none">• Tanımlar• Kavramın İlişkili ve İlişkisiz Nitelikleri• Kavramın Olumlu ve Olumsuz Örnekleri• Taksonomik Yapısı• Kavram Öğretiminde Kullanılan Yöntemler	18	12

<ul style="list-style-type: none"> ○ Açık Sunu ○ Doğal Dille Öğretim ○ Basamaklandırılmış Öğretim ○ Yanlızsız Öğretim 		
<p>Zihinsel Engellilerde Beceri Öğretimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tanımlar • Beceri Alanları • Beceri Analizi Üretim Yolları • Beceri Analizi Yapma • Kullanılan İpuçları • Karmaşık Becerilerin Öğretiminde Öncelik Becerileri Belirleme • Ön Koşul Becerileri <ul style="list-style-type: none"> ○ Büyük ve Küçük Kasların Kullanımını Gerektiren Beceriler ○ El Göz Koordinasyonu ○ Hareketleri Taklit Etme ○ Görsel Dikkat ○ Alıcı Dil ○ İfade Edici Dil • Temel Beceriler <ul style="list-style-type: none"> ○ Özbakım, ○ Sosyal Hayat ○ Toplumsal Yaşam ○ Günlük Yaşam Beceri • Yöntemler <ul style="list-style-type: none"> ○ İleri Zincirleme ○ Tersine Zincirleme ○ Tüm Beceri ○ Basitten Karmaşığa ○ Somuttan Soyuta • Becerilerinin Öğretiminde Kullanılan İpuçları <ul style="list-style-type: none"> ○ Sözel İpucu ○ İşaret İpucu ○ Model Olma ○ Fiziksel Yardım 	15	10
<p>Zihinsel Engellilerde Okuma Yazma ve Türkçe Öğretimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Okuma Yazmada Temel Kavramlar • Okuma Yazmaya Hazırlık • Okuma Yazma Öğretiminde Kullanılacak Yöntem ve Materyallerin Geliştirilmesi ve Uyarlanması <ul style="list-style-type: none"> ○ Okumaya Hazırlanan Zihin Engellilere ○ Okuyabilen Zihin Engellilere • Düzeltici Okuma 	14	10

<ul style="list-style-type: none"> • Değerlendirme <ul style="list-style-type: none"> ○ Formal Süreçler ○ İnfomal Süreçler • Okuma Yazma Öğretim Sürecini Planlama • Okuma Yazma Öğretim Uygulamaları • Eğitim Programlarında Okuma-Yazma Öğretimi • Dil ve İletişim Becerileri Kazandırma Öğretim Yöntemleri <ul style="list-style-type: none"> ○ Doğrudan Öğretim ○ Doğal Dil Öğretim ○ Çevrenin Yapılandırılmasına Dayalı Dil Öğretim • Öğretim Süreçlerine Hazırlık • Okumaya ve Yazmaya Ön Hazırlık • Okuma Yazmaya Hazırlık Alanlarında Değerlendirme • Araçları ve Öğretim Süreçleri Hazırlamak • Okuma Yazma Yöntem ve Teknikleri <ul style="list-style-type: none"> ○ Harf Temelli Okuma Yazma ○ Hece ○ Kelime ○ Cümle ○ Ses Temelli ○ Öykü Yöntemi ○ Karma ○ Tabela Yöntemi 		
<p>Zihinsel Engellilerde Matematik Öğretimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temel Beceriler <ul style="list-style-type: none"> ○ Problem çözme ○ İletişim ○ Akıl yürütme ○ İlişkilendirme ○ Duyuşsal özellikler ○ Psikomotor beceriler • Öğrenme Alanları • Matematik Becerilerinin Sırası ve Aşaması • Sayılar ve İşlemler • Geometri • Ölçme • Yöntem ve Teknikler <ul style="list-style-type: none"> ○ Temel Yetenek Modeli ○ Yaratıcı Model ○ Yaratıcı Yöntem ○ Tümevarım ○ Keşfetme Öğretimi ○ Doğrudan Öğretim Modeli <ul style="list-style-type: none"> - Etkileşim / Basamaklandırılmış Öğretim - Yap Basamağında Etkinliğin Düzenlenmesi - Göster Basamağında Etkinliğin Düzenlenmesi - Söyle Basamağında Etkinliğin Düzenlenmesi - Yaz Basamağında Etkinliğin Düzenlenmesi 	14	10

Özel Eğitimde Aile <ul style="list-style-type: none"> • Aileye ilişkin Temel Kavramlar <ul style="list-style-type: none"> ○ Tanım ○ Aile Yapıları ○ Aile Özellikleri • Ailenin Özel Eğitimdeki Rolü • Özel Gereksinimi Olan Çocuğun Aileye Etkileri <ul style="list-style-type: none"> ○ Aile Bireylerinin Tepkileri ○ Anne Babaların Değişen Rollerini • Özel Gereksinimi Olan Çocukların İhmali ve İstismarı • Okul Aile İşbirliği <ul style="list-style-type: none"> ○ Anne Baba Öğretmen İletişimi ○ Anne Baba Katılımı • Aile Eğitimi Programları 	7	
Ölçme ve Değerlendirme (Sınav)	2	
Toplam	80	60
Genel Toplam	140	

7. ÖĞRETİM YÖNTEM TEKNİK VE STRATEJİLERİ

- Programın hedeflerine ulaşmak için; aktif öğrenme yöntem ve teknikleri kullanılacaktır.
- Katılımcılara eğitim ile ilgili ders notları elektronik ortamda verilecektir.
- Bu faaliyet, uzaktan eğitim yaklaşımı ile düzenlendiğinde modül programı kullanılacaktır.

8. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

- Kursiyerlerin başarısını değerlendirmek amacıyla 50 sorudan oluşan ve tüm konuları kapsayan çoktan seçmeli test sınavı yapılacak, 45 ve üzeri not alanlar başarılı sayılacaktır.
- Başarılı olanlara “Kurs Belgesi” (sertifika), başarısız olanlara istemeleri halinde “Katılım Belgesi.” verilecektir.